

ความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282
ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2
คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ

The Expectation and Actuality of Learning Outcome in SN. 282
Fundamentals of Nursing Practicum among Second Year Nursing
Students, McCormick Faculty of Nursing, Payap University

ประวีตา คำแดง พย.ม.* Praveda Kamdaeng, M.N.S.*
กาญจนา ใจจ้อย ปร.ด.** Kanjana Jaijoy, Ph.D.**

Corresponding Authors : Email: jubjeab09@gmail.com

Received: 9 February 2019, Revised: 16 May 2019, Accepted 30 May 2019

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาถึงความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 123 คน และอาจารย์นิเทศรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้ในการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน สร้างโดยผู้วิจัยจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความชัดเจนของภาษาและความตรงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน คำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content validity index, CVI) ได้ค่าเท่ากับ 0.91 และทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้ค่าเท่ากับ 0.99 และแบบประเมินการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วย ของรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการกำกับมาตรฐานของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ประจำปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ Email: jubjeab09@gmail.com

* Assist. Prof., McCormick Faculty of Nursing, Payap University

** อาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ Email: joi.kanjana@gmail.com

** Instructor, McCormick Faculty of Nursing, Payap University

2. ความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน และผลการประเมินปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วย ของรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยอาจารย์นิเทศ โดยรวมและรายด้านพบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวก

คำสำคัญ: ความคาดหวัง ความเป็นจริง ผลการเรียนรู้รายวิชา พบ.282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2

Abstract

This descriptive research aimed to evaluate the expectation and actuality of learning outcome in SN 282 Fundamentals of Nursing Practicum among Second Year Nursing Students, McCormick Faculty of Nursing, Payap University. There were 6 instructors and 123 second year nursing students enrolled in this Fundamentals of Nursing Practicum course in academic year 2017. The research instruments were a general information record form and questionnaires for evaluating the expectation and actuality of learning outcome in Fundamentals of Nursing Practicum. The clarity of language and contents of these research tools were verified by 3 experts. The content validity index was 0.91 and an alpha coefficient of Cronbach was 0.99. The basic practice assessment form in the ward was approved by the standards committee of the McCormick Faculty of Nursing, Payap University in academic year 2017. The results showed as follows:

1) The expectation and actuality of learning outcome in SN 282 Fundamentals of Nursing were found no differences in the overall and each parameter.

2) The actuality of learning outcome in SN 282 Fundamentals of Nursing and the evaluation of nursing practice in SN 282 Fundamentals of Nursing by teacher was found positively correlated in the overall and each parameter.

Key words: Expectation, Actuality, Learning Outcome in SN. 282 Fundamentals of Nursing Practicum, Second Year Nursing Students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณะพยาบาลศาสตร์ แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะทางปัญญา มีทักษะทางการพยาบาล มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่ได้รับ

การยอมรับโดยทั่วไป เป็นบุคคลที่มีวิชาการก้าวหน้า รู้รักพัฒนา คุณธรรมน่าใจ รับผิดชอบ โดยยึดหลักสัจจะ-บริการด้วยน้ำใจไมตรีที่สอง มีระบบการจัดการศึกษาตามโครงสร้างของหลักสูตรเป็นระยะเวลาประมาณ 4 ปี มีการจัดการเรียนการสอนทั้งในรายวิชาทฤษฎีและรายวิชาฝึกปฏิบัติ¹

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของคณะพยาบาล
ศาสตรเมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ได้กำหนดให้
นักศึกษาพยาบาลฝึกประสบการณ์ภาคสนามตั้งแต่
ชั้นปีที่ 2 เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถบูรณาการทฤษฎี
ทางการพยาบาลพื้นฐานมาสู่การปฏิบัติการพยาบาล
พื้นฐานในสถานการณ์จริง โดยบูรณาการความรู้ หลัก
ฐานเชิงประจักษ์ รวมทั้งการนำกระบวนการพยาบาล
มาใช้ในการดูแลสุขภาพของมนุษย์แบบองค์รวม และ
มีการปรับปรุงทักษะการปฏิบัติการพยาบาลที่
บกพร่องในห้องปฏิบัติการพยาบาลเพื่อให้นักศึกษา
เกิดความมั่นใจ สามารถปฏิบัติการพยาบาลได้อย่าง
ถูกต้อง แม่นยำ และสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม¹
วิชา พน.282: ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน (SN. 282:
Fundamentals of Nursing Practicum) เป็นกระ
บวนวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลเพื่อตอบสนองความ
ต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในภาวะปกติและเจ็บป่วย
โดยบูรณาการความรู้ หลักฐานเชิงประจักษ์ และนำ
กระบวนการพยาบาลมาประยุกต์ใช้ในการดูแล
สุขภาพแบบองค์รวมโดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม
และจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นรายวิชาฝึกปฏิบัติการ
พยาบาลวิชาแรกที่นักศึกษาพยาบาลจะได้นำความรู้
ที่ได้เรียนในชั้นเรียน และฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ
พยาบาลมาใช้ในการขึ้นฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
บนหอผู้ป่วยซึ่งจะได้สัมผัสกับผู้ป่วยในสถานการณ์
จริงในบทบาทและการปฏิบัติงานทางการพยาบาล
ภายใต้การกำกับดูแลของอาจารย์นิเทศ

การขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลกับสถานการณ์
จริงกับผู้ป่วยเป็นครั้งแรก นอกจากนักศึกษาไม่เคยมี
ประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยมาก่อนแล้ว ยังไม่มั่นใจ
ในความรู้ต่างๆ ที่ได้รับมา ไม่มีความชำนาญในทักษะ
ต่างๆ เช่น การสื่อสารกับผู้ป่วย ญาติ หรือบุคลากรใน
ทีมสุขภาพ เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ล้วนก่อให้เกิด
ความเครียดและวิตกกังวลต่อการขึ้นฝึกปฏิบัติการ
พยาบาลได้² และจากประสบการณ์การนิเทศนักศึกษา
ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานพบว่านักศึกษา
มีความกลัว วิตกกังวล ตื่นเต้นง่ายกับเหตุการณ์ที่ไม่
คุ้นเคย ไม่กล้าทำอะไร กลัวเกิดผิดพลาดในปฏิบัติการ

พยาบาลต่างๆ นักศึกษาจึงต้องมีการทบทวนการ
ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานต่างๆ โดยเฉพาะทักษะที่
สำคัญและจำเป็นก่อนขึ้นปฏิบัติการพยาบาลจริงใน
โรงพยาบาล ตลอดจนถึงการสนับสนุนและการดูแล
เอาใจใส่จากอาจารย์ผู้นิเทศในขณะที่ขึ้นฝึกปฏิบัติการ
พยาบาล³ นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศขณะ
ฝึกปฏิบัติการพยาบาลยังมีผลต่อการเรียนรู้ของ
นักศึกษาเช่นกัน⁴ นักศึกษาจึงมีความคาดหวังที่จะได้
รับการนิเทศที่เป็นกัลยาณมิตร การให้คำแนะนำอย่าง
ต่อเนื่องด้วยความเอื้ออาทร^{5,6} เพื่อให้การฝึกปฏิบัติ
การพยาบาลพื้นฐานบรรลุตามการพัฒนาผลการเรียน
รู้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้
ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการ
วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ และด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ¹

การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
อย่างต่อเนื่องภายใต้การกำกับมาตรฐานวิชาชีพของ
คณะพยาบาลศาสตรเมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ
นั้นทั้งนี้เพื่อมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็น
พยาบาลวิชาชีพที่ดีตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึง
ประสงค์ การพัฒนาตั้งแต่จุดเริ่มต้นของการเข้าสู่
วิชาชีพโดยเริ่มจากรายวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้น
ฐานที่ดี ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะการพยาบาล
ในรายวิชาฝึกปฏิบัติอื่นต่อเนื่องไป จนถึงการเป็น
พยาบาลวิชาชีพในอนาคต จากประสบการณ์การ
นิเทศงานนักศึกษาในรายวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาล
พื้นฐานหลักสูตรที่ผ่านมาได้มีการประเมินผลการฝึก
ปฏิบัติทั้งหมด 3 ด้านได้แก่ ความรู้ ทักษะ และ
ทัศนคติ ซึ่งยังพบว่ายังมีปัจจัยหลาย ด้านที่ส่งผลให้
ความเป็นจริงของผลการปฏิบัติของนักศึกษาไม่เป็น
ไปตามความคาดหวัง เช่น ด้านอาจารย์นิเทศที่มีความ
เอาใจใส่ มีความเป็นกันเอง ด้านนักศึกษาที่จัดสรร
เวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมน้อย รวมไปถึง
สถานที่แหล่งฝึก บุคลากรทีมสุขภาพที่เอื้อต่อการการ
เรียนรู้ เหล่านี้เป็นต้น ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการ
เรียนรู้ของนักศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์พยาบาลซึ่งทำการสอนทฤษฎีรายวิชาการพยาบาลพื้นฐานและนิเทศนักศึกษาฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยในเชิงสำรวจเพื่อศึกษาถึงความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และต่อเนื่องในชั้นปีสูงขึ้นต่อไป อันจะนำไปสู่การพัฒนาการเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ดีในอนาคต

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้ และผลการประเมินการเรียนรู้โดยอาจารย์นิเทศ ในรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นจริงของผลการเรียนรู้โดยนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และผลการประเมินการเรียนรู้โดยอาจารย์นิเทศ รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ไม่แตกต่างกัน
2. ความเป็นจริงของผลการเรียนรู้โดยนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และผลการประเมินการเรียนรู้โดยอาจารย์นิเทศ รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติ

การพยาบาลพื้นฐาน มีความสัมพันธ์ทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ประชากรที่ใช้ในศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ลงทะเบียนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 123 คน และอาจารย์นิเทศรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

1. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย คະແນນເລື່ອຍສະສົມ ເກດຣາຍວິຊາການພາບພື້ນຖານ 1, 2 ເຫຼືອສູ່ທີ່ເລືອກເຮັດວິຊາຊີພາບພື້ນຖານ ການຄາດຫຼັງຂອງຜູ້ປຸກຮອງເຖິງກັບຜົນການຮຽນ ການສຳພັນກັບເພື່ອນນັກສູງ ການພ້ອມໃນການຂຶ້ນຝຶກປຸກຮອງ
2. ບັນດາບັນຫາການຄາດຫຼັງແລະການຮຽນຮູ້ໃນການປະຕິບັດການພາບພື້ນຖານ ສ້າງໂດຍຜູ້ວິຈານຈາກການທົບທວນເອກສາດແລະການວິຈານທີ່ເຄື່ອງສຳພັນ ປະກອບດ້ວຍ 6 ດ້ານ ໄດ້ແກ່ ດ້ານຄຸນຄຸນ ຈຸດສະໝັດ ດ້ານຄວາມຮູ້ ດ້ານທັກສະທາງປະຕິບັດ ດ້ານທັກສະການສຳພັນຮ່ວມກັບບຸກຄົນແລະການຮັບຜິດຊອບ ດ້ານທັກສະການວິເຄາະທີ່ເຂັ້ມແຂງ ການສື່ສານແລະການໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີສາດສະໜາ ແລະດ້ານທັກສະປະຕິບັດເຊິ່ງວິຊາຊີພ ໂດຍລັກສະນະຂອງຄຳຕອບແມ່ນແບບມາຕຣາສ່ວນປະເມີນຄ່າ (Rating scale) 5 ລະດັບ ມີຄວາມໝາຍຂອງຄຳຕອບດັ່ງນີ້

5	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนน ในการแบ่งกลุ่มคะแนนเป็นเกณฑ์ คือ คะแนนสูงสุด
 ผู้วิจัยทำการแปลผลโดยรวมและรายด้าน ละคะแนนต่ำสุด หาดด้วยจำนวนระดับที่ต้องการ⁷ ได้
 ด้วยการหาคะแนนรวม ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน ช่วงคะแนนรวมทั้งหมดและคะแนนรวมรายด้าน ดังนี้
 มาตรฐาน โดยแบ่งระดับความคาดหวังและความเป็น คะแนนรวมทั้งหมด มีคะแนนรวมตั้งแต่ 1-330 แบ่ง
 จริงออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานทางสถิติ ระดับความคาดหวัง/ความเป็นจริงโดยรวมดังนี้

คะแนน	1-110	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	111-220	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	221-330	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก

ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ข้อคำถามที่ 1-16 มีคะแนนรวมตั้งแต่ 1-80 แบ่งระดับความคาดหวัง/
 ความเป็นจริงดังนี้

คะแนน	1-27	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	28-54	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	55-80	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก

ด้านความรู้ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 17-26 มีคะแนนรวมตั้งแต่ 1-50 แบ่งระดับความคาดหวัง/ความเป็น
 จริงดังนี้

คะแนน	1-17	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	18-34	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	35-50	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก

ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ ข้อคำถามที่ 27-31 มีคะแนนรวมตั้งแต่ 1-25 แบ่งระดับความคาดหวัง/
 ความเป็นจริงดังนี้

คะแนน	1-8	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	9-16	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	17-25	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 32-36 มีคะแนนรวม
 ตั้งแต่ 1-25 แบ่งระดับความคาดหวัง/ความเป็นจริงดังนี้

คะแนน	1-8	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	9-16	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	17-25	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ ข้อคำถามที่
 37-41 มีคะแนนรวมตั้งแต่ 1-25 แบ่งระดับความคาดหวัง/ความเป็นจริงดังนี้

คะแนน	1-8	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	9-16	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	17-25	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก

ด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 42-66 มีคะแนนรวมตั้งแต่ 1-125 แบ่งระดับความคาดหวัง/ความเป็นจริงดังนี้

คะแนน	1-42	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	43-84	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	85-125	หมายถึง	ความคาดหวัง/ความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก

แบบประเมินการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วย ของรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการกำกับมาตรฐานของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ประจำปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะปฏิบัติเชิงวิชาชีพ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละด้าน 5 ระดับ ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 5 คะแนน หมายถึง แสดงออกหรือมีพฤติกรรมที่เหมาะสมโดยไม่ต้องบอกกล่าว
- 4 คะแนน หมายถึง แสดงออกหรือมีพฤติกรรมที่เหมาะสมภายหลังการตักเตือน 1 ครั้ง
- 3 คะแนน หมายถึง แสดงออกหรือมีพฤติกรรมที่เหมาะสมภายหลังการตักเตือน 2 ครั้ง
- 2 คะแนน หมายถึง แสดงออกหรือมีพฤติกรรมที่เหมาะสมภายหลังการตักเตือน 3 ครั้ง
- 1 คะแนน หมายถึง แสดงออกหรือมีพฤติกรรมที่เหมาะสมภายหลังการตักเตือนมากกว่า 3 ครั้ง

ด้านความรู้/ทักษะทางปัญญา/ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ/ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ/ทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ

- 5 คะแนน หมายถึง บอก/อธิบาย/ระบุ/วิเคราะห์/แสดงความคิดเห็น/ตอบคำถาม ได้ถูกต้องครบถ้วนครอบคลุมตามหลักทฤษฎี โดยต้องการคำแนะนำเพียงเล็กน้อย
- 4 คะแนน หมายถึง บอก/อธิบาย/ระบุ/วิเคราะห์/แสดงความคิดเห็น/ตอบคำถาม ได้ถูกต้องครบถ้วนครอบคลุมตามหลักทฤษฎีเป็นส่วนใหญ่ โดยต้องการคำแนะนำเป็นครั้งคราว
- 3 คะแนน หมายถึง บอก/อธิบาย/ระบุ/วิเคราะห์/แสดงความคิดเห็น/ตอบคำถาม ได้ถูกต้องครบถ้วนครอบคลุมตามหลักทฤษฎีเป็นบางครั้ง
- 2 คะแนน หมายถึง บอก/อธิบาย/ระบุ/วิเคราะห์/แสดงความคิดเห็น/ตอบคำถาม ได้ถูกต้องครบถ้วนครอบคลุมตามหลักทฤษฎีเป็นส่วนน้อย โดยต้องการคำแนะนำบ่อยครั้ง
- 1 คะแนน หมายถึง บอก/อธิบาย/ระบุ/วิเคราะห์/แสดงความคิดเห็น/ตอบคำถาม ไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนตามหลักทฤษฎี โดยต้องการคำแนะนำอย่างใกล้ชิดทุกครั้ง

การแปลผลคะแนน

ผู้วิจัยทำการแปลผลโดยรวมและรายด้าน ด้วยการหาคะแนนรวม ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พว. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน และผลการประเมินปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วย ของรายวิชา พว. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยอาจารย์นิเทศ⁸

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้ ความตรงของเครื่องมือ (Validity) แบบสอบถามความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พว. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบความชัดเจนของภาษาและความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และนำมาคำนวณหาดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content validity index, CVI) ได้ค่าเท่ากับ 0.91 หลังจากนั้นนำเครื่องมือมาปรับปรุงและแก้ไขให้เหมาะสมตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับประชากรโดยนำไปใช้ในนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 50 ราย แล้วนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99

การพิทักษ์สิทธิ

ผู้วิจัยทำการพิทักษ์สิทธิประชากรตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการรวบรวมข้อมูล จนกระทั่งนำเสนอผลการวิจัย โดยก่อนการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยแจ้งให้ประชากรทราบถึงวัตถุประสงค์และขั้นตอนของการ

รวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งขอความร่วมมือในการทำวิจัย โดยไม่มีการบังคับใดๆ และมีเอกสารยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย และชี้แจงให้ทราบว่าหากเข้าร่วมการวิจัยแล้วสามารถออกจากการวิจัยได้ตลอดเวลาหากต้องการ โดยไม่ต้องอธิบายเหตุผลและจะไม่มีผลต่อการเรียนการสอน ข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และมีการใช้รหัสที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแทนชื่อจริงของกลุ่มตัวอย่างแต่ละราย การนำข้อมูลไปอภิปรายหรือพิมพ์เผยแพร่จะทำในภาพรวมของผลการวิจัยเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูล โดยอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย การพิทักษ์สิทธิ และขอความร่วมมือ เมื่อประชากรตอบรับยินดีให้ความร่วมมือ ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พว. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ในช่วงเวลาก่อนขึ้นปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานให้ประชากรทำแบบสอบถามในส่วนของความคาดหวังต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พว. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน แล้วดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามคืนพร้อมตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล และภายหลังการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานเสร็จสิ้นผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้ประชากรทำแบบสอบถามในส่วนของความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พว. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน แล้วดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามคืนพร้อมตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล พร้อมทั้งแจกแบบประเมินการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วย ของรายวิชา พว. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการกำกับมาตรฐานของคณะพยาบาลศาสตร์เมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ประจำปีการศึกษา 2560 ให้อาจารย์นิเทศทำการประเมิน แล้วดำเนินการรวบรวมแบบประเมินคืนพร้อมตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลจากแบบสอบถามความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ทำการทดสอบข้อมูลพบว่าการแจกแจงไม่เป็นโค้งปกติ ใช้สถิติ Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยนักศึกษา และผลการประเมินปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วย ของรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยอาจารย์นิเทศ จะใช้การทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน (Spearman correlation coefficient)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ประชากรจำนวน

ทั้งสิ้น 123 คน มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.96-3.82 ส่วนใหญ่ผลการเรียนรายวิชาการพยาบาลพื้นฐาน 1 (พบ.211) ได้เกรด B+ ร้อยละ 42.3 และผลการเรียนรายวิชาการพยาบาลพื้นฐาน 2 (พบ.212) ได้เกรด B ร้อยละ 39.0 เหตุผลที่เลือกเรียนวิชาชีพพยาบาลเพราะจบแล้วมีงานทำร้อยละ 81.3 ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 51.2 ความคาดหวังของตนเองเกี่ยวกับผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 43.1 ความสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 61.0 และความพร้อมในการขึ้นฝึกปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 81.3

2. ค่าเฉลี่ยความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน พบว่าทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 1 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ.282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยนักศึกษา (N= 123)

ความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน (รายด้านและโดยรวม)	ความคาดหวัง			ความเป็นจริง		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
รายด้าน						
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	73.90	5.34	มาก	73.71	6.28	มาก
ด้านความรู้	41.55	5.88	มาก	42.76	5.41	มาก
ด้านทักษะทางปัญญา	21.92	2.63	มาก	21.28	2.26	มาก
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	22.00	2.68	มาก	22.41	2.35	มาก
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	19.92	3.12	มาก	20.45	2.84	มาก
ด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ	110.74	12.21	มาก	110.46	12.64	มาก
โดยรวม	290.04	24.39	มาก	291.06	28.46	มาก

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ.282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน (N= 123)

ความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ.282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน (รายด้านและรายรวม)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า Z	Sig.
รายด้าน				
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	73.80	4.11	-.169	.866
ด้านความรู้	42.16	4.64	-1.906	.057
ด้านทักษะทางปัญญา	21.60	2.02	-2.770	.066
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	22.20	2.17	-1.691	.091
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	20.18	2.44	-1.789	.074
ด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ	110.60	10.59	-.387	.699
โดยรวม	290.55	22.68	-.186	.852

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน และผลการประเมินปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนห่วงผู้ป่วยของรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยอาจารย์นิเทศ

ผลการประเมินปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนห่วงผู้ป่วยของรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยอาจารย์นิเทศ พบว่าทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของผลการประเมินปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วย ของรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยอาจารย์นิเทศ (N= 91)

ความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน (รายด้านและโดยรวม)	ความคาดหวัง		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
รายด้าน			
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	74.06	5.78	มาก
ด้านความรู้	37.84	3.70	มาก
ด้านทักษะทางปัญญา	19.56	1.93	มาก
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	21.35	1.96	มาก
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	19.96	1.99	มาก
ด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ	100.07	6.45	มาก
โดยรวม	272.19	13.57	มาก

ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยนักศึกษา และผลการประเมินปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วย ของรายวิชา พบ.282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยอาจารย์นิเทศ โดยรวมและรายด้านพบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวก ที่นัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยนักศึกษา และผลการประเมินปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วย ของรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยอาจารย์นิเทศ (N= 91)

ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้และผลการประเมินปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วยของ รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน	ค่า p	Sig.
รายด้าน		
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	.029	.033*
ด้านความรู้	.206	.022*
ด้านทักษะทางปัญญา	.183	.043*
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	.148	.013*
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	.172	.042*
ด้านทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ	.035	.007*
โดยรวม	.159	.049*

*p < .05

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์เมคคอร์มิก มหาวิทยาลัยพายัพ ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันตามสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงให้เห็นว่าความคาดหวังของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์เมคคอร์มิก มหาวิทยาลัยพายัพ ต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานในสถานการณ์จริงบนหอผู้ป่วยนั้น นักศึกษาได้มีการเรียนรายวิชาทฤษฎีมาก่อน และฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานกับหุ่นจำลองในห้องปฏิบัติการจนเกิดความชำนาญ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนรายวิชา พบ. 280 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ได้มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนตั้งแต่ก่อนการขึ้นฝึกปฏิบัติ โดยการปฐมนิเทศเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม และการทบทวนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ณ ศูนย์การเรียนรู้ทางการพยาบาล ระหว่างการฝึกปฏิบัติมีการประชุมปรึกษาทางการพยาบาลพื้นฐานก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติ (Pre-Post conference) ให้นักศึกษาทบทวนกิจกรรมการฝึกปฏิบัติในแต่ละวันทั้งในส่วนดีและส่วนที่ต้องปรับปรุง และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยอาจารย์นิเทศทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลครั้งต่อไป ทำให้นักศึกษาได้ฝึกทบทวนและพัฒนาทักษะการพยาบาลพื้นฐานของตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่ตนเองได้คาดหวังไว้ จึงส่งผลให้ความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้

รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของนิลอุบล แก้วอินทร์ และพรปวิณ์ หงษ์ประสิทธิ์ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและความเป็นจริงของนักศึกษาพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลในการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติวิชาปฏิบัติหลักการและเทคนิคการพยาบาลชั้นปีที่ 2 รุ่น 18 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความคาดหวังต่ออาจารย์พยาบาลในการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความเป็นจริงที่นักศึกษาพยาบาลได้รับจากอาจารย์พยาบาลโดยรวมอยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้ความเป็นจริงเกี่ยวกับความสามารถการเรียนรู้ภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาลไม่เป็นไปตามความคาดหวังเนื่องจากนักศึกษารู้สึกอึดอัดและประหม่าที่ต้องปฏิบัติงานต่อหน้าอาจารย์นิเทศและเจ้าหน้าที่จึงปฏิบัติได้ไม่คล่องแคล่ว และไม่มีเวลาศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเนื่องจากเห็นดเหนื่อยจากการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย⁵ เช่นเดียวกับการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นตามความคาดหวังกับความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงต่อการเรียนการสอนด้วยภาษาอังกฤษของนักศึกษาพยาบาลที่เห็นว่าควรมีการเตรียมพร้อมทั้งนักศึกษาและผู้สอนในการเรียนการสอน⁹ รวมไปถึงการให้ข้อมูล คำชี้แนะจากอาจารย์และการให้นักศึกษาประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องในระหว่างฝึกปฏิบัติงานทำให้การรับรู้สมรรถนะตนเองของนักศึกษาใกล้เคียงกับสมรรถนะที่ปฏิบัติจริง ซึ่งจะนี้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาตนเองต่อไป⁸ ดังนั้นนักศึกษาจึงต้องมีการทบทวนการปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานต่างๆ โดยเฉพาะทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างก่อนขึ้นปฏิบัติการพยาบาลจริงในโรงพยาบาล และอาจารย์นิเทศควรมีวิธีการสอนที่เป็นกัลยาณมิตร ให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง⁵ ตลอดจนไปถึงการสนับสนุนและการดูแลเอาใจใส่ในขณะที่ขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาล³

สมมติฐานที่ 2 ความเป็นจริงของผลการเรียนรู้โดยนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 และผลการประเมิน

การเรียนรู้โดยอาจารย์นิเทศ รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน มีความสัมพันธ์ทางบวก

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน และผลการประเมินปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วย ของรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยอาจารย์นิเทศ โดยรวมและรายด้านพบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกตามสมมติฐานที่ 2 เช่นเดียวกับผลการวิจัยของไพรินทร์ สุคนธ์ตระกูล และปราณี ป้องเรือ ที่พบว่าผลการประเมินของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กันกับการประเมินของอาจารย์เกี่ยวกับสมรรถนะการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนคลินิกสูติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยชี้ให้เห็นว่าการให้ข้อมูล คำชี้แนะจากอาจารย์และการให้นักศึกษาประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องในระหว่างฝึกปฏิบัติงานทำให้การรับรู้สมรรถนะตนเองของนักศึกษาใกล้เคียงกับสมรรถนะที่ปฏิบัติจริง¹⁰ เช่นเดียวกับการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ในระหว่างการฝึกปฏิบัติการพยาบาลแต่ละวันมีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างอาจารย์นิเทศกับนักศึกษา ก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติการพยาบาล เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ทบทวนกิจกรรมการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแต่ละวันทั้งในส่วนดีและส่วนที่ต้องปรับปรุง และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยอาจารย์นิเทศทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลครั้งต่อไป จึงทำให้นักศึกษาได้รับรู้ถึงพัฒนาการของตนเองอย่างต่อเนื่องจนถึงวันสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติการพยาบาล นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาลยังมีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาเช่นกัน⁴ การนิเทศงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร การให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่องด้วยความเอื้ออาทร^{5,6} เหล่านี้จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลและการพัฒนาการเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ดีในอนาคตได้

ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาในประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ และจำกัดเฉพาะที่ลงทะเบียนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 เท่านั้น ทำให้การแปลผลการวิจัยและอ้างอิงนำไปใช้กับประชากรอาจมีความคลาดเคลื่อนได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. เนื่องจากการทำวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ และจำกัดเฉพาะที่ลงทะเบียนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 เท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้การแปลผลการวิจัยและอ้างอิงนำไปใช้กับประชากรได้ชัดเจน ควรศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้ซ้ำอีกครั้งในรายวิชาฝึกปฏิบัติการพยาบาลกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 และ 4

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นจริงต่อผลการเรียนรู้รายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน และผลการประเมินปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐานบนหอผู้ป่วย ของรายวิชา พบ. 282 ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยอาจารย์นิเทศ

3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคาดหวังและความเป็นจริงในการเรียนการสอนรายวิชาอื่นที่มีลักษณะการเรียนการสอนคล้ายคลึงกัน เช่น ฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ ฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยพายัพที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ที่

ลงทะเบียนรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และอาจารย์นิเทศรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

1. คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ. หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554) (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ.2557) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557. เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ; 2557.
2. มณฑา ล้มทองกุล และสุภาพ อารีเอื้อ. แหล่งความเครียด วิธีการเผชิญความเครียด และผลลัพธ์การเผชิญความเครียดของนักศึกษาพยาบาลในการฝึกภาคปฏิบัติครั้งแรก. ราชกิจจานุเบกษา 2552; 15(2): 192-205.
3. McAllister, M. Principles for curriculum development in Australian nursing: An examination of the literature. Nurse Education Today 2001; 21: 304-314.
4. Papp, I., Markkanen, M., & Bonsdorff, M. Clinical environment as a learning environment: Student nurses' perception concerning clinical learning experiences. Nurse Education Today 2003; 23(4): 262-268.
5. นิลอุบล แก้วอินทร์ และพรปวีณ์ หงษ์ประสิทธิ์. ความคาดหวังของนักเรียนพยาบาลต่ออาจารย์พยาบาลในการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ วิชาปฏิบัติหลักการและเทคนิคการพยาบาล ชั้นปีที่ 2 รุ่น 18 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี. อุดรธานี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี; 2553.
6. ศศิกาญจน์ สกุลปัญญวัฒน์. พฤติกรรมการดูแลแบบเอื้ออาทรของอาจารย์พยาบาลที่สอนรายวิชาภาคปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน ตามการรับรู้ของอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษาสถาบันการศึกษาเอกชน. วารสารก่อการณ์ 2557; 21: 108-23.
7. เต็มศรี ชำนิจารกิจ. สถิติประยุกต์ทางการแพทย์. พิมพ์ครั้งที่ 6 ฉบับปรับปรุงแก้ไข. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2544.
8. Hinkle, D.E, William, W. & Stephen G. J. Applied Statistics for the Behavior Sciences. 4th ed. New York: Houghton Mifflin; 1998.
9. วิไล ตั้งปณิธานติ, จันทรา แก้วภักดี, สุขพอง วงศ์สถาพรพัฒน์ และนพวรรณ เปียชี. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นตามความคาดหวังกับความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงต่อการเรียนการสอนด้วยภาษาอังกฤษของนักศึกษาพยาบาล. ราชกิจจานุเบกษา 2556; 19(3): 417-427.
10. ไพรินทร์ สุคนธ์ตระกูล และปราณี ป้องเรือ. สมรรถนะการฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนคลินิกสูติกรรม: ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินของนักศึกษาและการประเมินของอาจารย์. ราชกิจจานุเบกษา 2557; 20(2): 259-270.